

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

30. januar 1997 *

I de forenede sager C-4/95 og C-5/95,

angående to anmodninger, som Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen (Tyskland) i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i de for nævnte ret verserende sager,

Fritz Stöber (sag C-4/95),

José Manuel Piosa Pereira (sag C-5/95)

mod

Bundesanstalt für Arbeit,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983 (EFT L 230, s. 6), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 3427/89 af 30. oktober 1989 (EFT L 331, s. 1),

har

* Processprog: tysk.

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. C. Moitinho de Almeida (refererende dommer), og dommerne C. Gulmann, D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet og P. Jann,

generaladvokat: A. La Pergola

justitssekretær: ekspeditionssekretær H. A. Rühl,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

- den tyske regering ved afdelingschef Ernst Röder, Forbundsøkonomiministeriet, som befuldmægtiget

- den spanske regering ved direktør Alberto José Navarro González, Direktoratet for EF-spørgsmål, og statens advokat, Miguel Bravo-Ferrer Delgado, Sekretariatet for EF-ret, som befuldmægtigede

- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Maria Patakia, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og ved Horstpeter Kreppel, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 28. marts 1996 er afgivet mundtlige indlæg af den tyske regering ved fuldmægtig Sabine Maass, Forbundsøkonomiministeriet, som befuld-

mægtiget, af den spanske regering ved Miguel Bravo-Ferrer Delgado og af Kommissionen ved juridisk konsulent Jürgen Grunwald og Maria Patakia som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 6. juni 1996,

afsagt følgende

Dom

- 1 Ved to kendelser af 25. november 1994, indgået til Domstolen den 12. januar 1995, har Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen forelagt præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 1, litra a), i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som ændret og ajourført ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983 (EFT L 230, s. 6), som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 3427/89 af 30. oktober 1989 (EFT L 331, s. 1, herefter »forordning nr. 1408/71«).
- 2 Spørgsmålene er rejst under sager anlagt af Fritz Stöber (sag C-4/95) og José Manuel Piosa Pereira (sag C-5/95) mod Bundesanstalt für Arbeit i anledning af, at

Bundesanstalt ved beregningen af børnetilskud i overensstemmelse med tysk lovgivning har afslået at tage hensyn til sagsøgernes børn, som ikke har bopæl i Tyskland.

- 3 I medfør af § 2, stk. 5, i Bundeskindergeldgesetz (lov om børnetilskud, herefter »BKGG«) af 25. juni 1969 tages der ved beregningen af børnetilskud ikke hensyn til børn, der hverken har bopæl eller sædvanligt opholdssted i Tyskland.

- 4 I sag C-4/95 arbejdede Stöber, som er tysk statsborger, i Irland indtil 1969. Derefter flyttede han til Tyskland, hvor han indtil 1977 som arbejdstager betalte bidrag til den tvungne syge- og aldersforsikring. Siden den 1. februar 1977 har han drevet selvstændig erhvervsvirksomhed i Tyskland og betaler dér frivillige bidrag til den lovbestemte aldersforsikring for funktionærer og til en lovbestemt tilægssygeforsikring.

- 5 I november 1988 ansøgte Stöber om, at der ved beregningen af børnetilskud til hans to børn af andet ægteskab blev taget hensyn til hans datter af første ægteskab, som bor sammen med sin mor i Irland. Ifølge Stöber's oplysninger opholder datteren sig hos ham i ferierne. Hun er i øvrigt tilmeldt folkeregistret i Tyskland.

- 6 Ansøgningen blev afslået ved afgørelse af 22. december 1988, der blev stadfæstet ved afgørelse af 13. februar 1989, med den begrundelse, at barnet hverken havde bopæl eller sædvanligt opholdssted i Tyskland i BKGG's forstand.

- 7 Efter at Bundesanstalt für Arbeit for Sozialgericht Dortmund havde givet tilsagn om, at sagen ville blive behandlet på ny under hensyntagen til fællesskabsretten, blev ansøgningen atter afslået ved afgørelse af 5. oktober 1990, som blev stadfæstet den 8. april 1991. Den tyske institution var af den opfattelse, at Stöber ikke var »selvstændig erhvervsdrivende« i forordning nr. 1408/71's forstand, og at han derfor ikke kunne påberåbe sig artikel 73 i forordning nr. 1408/71.
- 8 I artikel 73 i forordning nr. 1408/71, som ændret med virkning fra den 15. januar 1986, hedder det: »En arbejdstager eller en selvstændig erhvervsdrivende, der er omfattet af en medlemsstats lovgivning, har for de af sine familiemedlemmer, der er bosiddende på en anden medlemsstats område, ret til familieydelse efter lovgivningen i førstnævnte stat, som om de pågældende var bosiddende på dennes område, jf. dog bestemmelserne i bilag VI.«
- 9 Artikel 1, litra a), i forordning nr. 1408/71 bestemmer, at i denne forordning »betyder udtrykkene 'arbejdstager' og 'selvstændig erhvervsdrivende' henholdsvis enhver person:
- i) der er forsikret i henhold til en tvungen forsikring eller en frivillig fortsat forsikring mod en eller flere risici, der svarer til de sikringsgrene, som indgår i en social sikringsordning for arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende

ii) der, inden for rammerne af en social sikringsordning for samtlige indbyggere eller for hele den erhvervsmæssigt beskæftigede del af befolkningen, er tvungent forsikret mod en eller flere risici, der svarer til de sikringsgrene, på hvilke denne forordning finder anvendelse:

— når det efter vedkommende sikringsordnings administrations- eller finansieringsmetode er muligt at identificere den pågældende som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, eller

— i mangel af sådanne kriterier, når den pågældende er forsikret i henhold til en tvungen forsikring eller en frivillig fortsat forsikring mod en af de i bilag I opregnede risici inden for rammerne af en ordning for arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende eller af en ordning omhandlet under iii), eller, såfremt en sådan ordning ikke findes i vedkommende medlemsstat, når den pågældende svarer til definitionen i bilag I

...

iv) der, inden for rammerne af en social sikringsordning oprettet for arbejdstagere, for selvstændige erhvervsdrivende, for samtlige indbyggere eller for visse kategorier af indbyggere i en medlemsstat, er frivilligt forsikret mod en eller flere

risici svarende til de sikringsgrene, på hvilke denne forordning finder anvendelse:

- når den pågældende udøver lønnet virksomhed eller selvstændig virksomhed, eller

- når den pågældende tidligere har været tvungent forsikret mod samme risiko inden for rammerne af en ordning for arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i den samme medlemsstat

...«

- ¹⁰ I bilag I til forordning nr. 1408/71 hedder det i afsnit I — »Arbejdstagere og/eller selvstændige erhvervsdrivende [forordningens artikel 1, litra a), nr. ii) og iii)]« — afdeling C (»Tyskland«):

»Såfremt en tysk institution er kompetent institution for tilkendelse af familieydelse i overensstemmelse med forordningens afsnit III, kapitel 7, anses i henhold til forordningens artikel 1, litra a), nr. ii):

- a) som arbejdstager, enhver person, der er tvungent forsikret mod arbejdsløshed, eller som i forbindelse med denne forsikring modtager kontantydelse fra sygeforsikringen eller dertil svarende ydelse

b) som selvstændig erhvervsdrivende, enhver person, der udøver selvstændig virksomhed, og som skal:

— lade sig forsikre eller yde bidrag til aldersforsikring under en ordning for selvstændige erhvervsdrivende eller

— lade sig forsikre under den tvungne pensionsforsikring.«

- 11 Sozialgericht Dortmund gav senere Stöber medhold i en sag, som han havde anlagt til prøvelse af afgørelsen af 8. april 1991, for så vidt angik perioden fra den 1. maj 1988 til den 31. december 1991, hvor datterens skolegang ophørte. Ifølge Sozialgericht Dortmund er Stöber som frivilligt pensionsforsikret »selvstændig erhvervsdrivende« i henhold til artikel 1, litra a), nr. i), i forordning nr. 1408/71. Han kan derfor påberåbe sig bestemmelserne i forordningens artikel 73.
- 12 Sagsøgte i hovedsagen ankede denne dom til den forelæggende ret. For denne har sagsøgte gjort gældende, at det i det foreliggende tilfælde alene er artikel 1, litra a), nr. ii), jf. bilag I til forordning nr. 1408/71, som er afgørende. I bilaget defineres udtrykket »selvstændig erhvervsdrivende«, således som det skal forstås i artikel 1, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1408/71, når en tysk institution er kompetent institution for tilkendelse af familieydelser i overensstemmelse med forordningens

afsnit III, kapitel 7. I henhold til bilagets afsnit I, afdeling C, litra b), er Stöber imidlertid ikke omfattet af forordning nr. 1408/71, fordi han ikke er tvungent forsikret.

- 13 I sag C-5/95 var Piosa Pereira, som er spansk statsborger, beskæftiget som lønmodtager i Tyskland indtil den 9. september 1988 og var som følge heraf omfattet af den tvungne syge- og aldersforsikringsordning. Siden den 1. april 1989 har han drevet selvstændig erhvervsvirksomhed i Tyskland og har siden den 23. april 1989 indbetalt frivillige bidrag til en lokal sygekasse.
- 14 Den 31. oktober 1989 indgav Piosa Pereira en ansøgning om børnetilskud til sine tre børn, der bor i Spanien hos hans fraseparerede hustru. Den 7. august 1990 blev ansøgningen afslået med den begrundelse, at sagsøgeren ikke er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, og at han derfor ikke kan påberåbe sig artikel 73 i forordning nr. 1408/71. Denne afgørelse blev stadfæstet den 10. september 1990.
- 15 Piosa Pereira anlagde herefter sag ved Sozialgericht Dortmund, som den 24. september 1990 gav ham medhold, idet han efter rettens opfattelse kunne påberåbe sig artikel 73. Da Piosa Pereira har tegnet en frivillig fortsat sygeforsikring, er han omfattet af forordningens personelle anvendelsesområde i henhold til artikel 1, litra a), nr. i), i forordning nr. 1408/71. Bilag I finder ifølge retten ikke anvendelse, eftersom det kun gælder for de ordninger, der er nævnt i forordningens artikel 1, litra a), nr. ii).
- 16 Den 12. november 1992 ankede sagsøgte i hovedsagen denne dom til den forelæggende ret.

- 17 Den forelæggende ret har anført, at hverken Stöber eller Piosa Pereira efter tysk lovgivning kan gøre krav på børnetilskud til deres børn, som bor i udlandet. Efter BKG's § 2, stk. 5, første punktum, tages der ved beregningen af børnetilskud således ikke hensyn til børn, der hverken har bopæl eller sædvanligt opholdssted i Tyskland.
- 18 Retten rejser imidlertid spørgsmålet om, hvorvidt sagsøgerne i hovedsagen som selvstændige erhvervsdrivende kan støtte deres krav på artikel 73 i forordning nr. 1408/71. Ifølge retten opfylder begge sagsøgerne betingelserne for at blive betragtet som »selvstændige erhvervsdrivende« i henhold til forordning nr. 1408/71. Stöber opfylder betingelserne i artikel 1, litra a), nr. iv), i forordning nr. 1408/71 som selvstændig, der er frivilligt forsikret mod risiciene alderdom og sygdom inden for rammerne af en social sikringsordning for arbejdstagere, som han tidligere var tvungent medlem af. Piosa Pereira opfylder betingelserne i artikel 1, litra a), nr. i) og iv), i forordning nr. 1408/71 som selvstændig, der på grundlag af tidligere forsikringsperioder tilbagelagt efter en tvungen forsikring har tegnet en frivillig fortsat forsikring mod risikoen sygdom inden for rammerne af en ordning for arbejdstagere.
- 19 Den forelæggende ret har anført, at sagsøgerne derimod ikke opfylder betingelserne i artikel 1, litra a), nr. ii), andet led, jf. afsnit I, afdeling C, litra b), i bilag I til forordning nr. 1408/71. Selv om der i henhold til den tyske lovgivning om børnetilskud oprettes en ordning inden for sikringsgrenen »familieydelse« [artikel 4, stk. 1, litra h), i forordning nr. 1408/71], som gælder for alle indbyggere, og hvis administrationsmetode ikke gør det muligt at sondre mellem arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, opfylder sagsøgerne i hovedsagen ikke betingelserne i bilag I, afsnit I, afdeling C, litra b), som der henvises til i nr. ii), andet led, da de kun er frivilligt forsikret.

- 20 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at hvis det under disse omstændigheder antages, at artikel 1, litra a), nr. ii), i henseende til den tyske lovgivning om børnetilskud udtømmende definerer begrebet »selvstændig erhvervsdrivende«, kan søgerne i hovedsagen ikke påberåbe sig artikel 73.
- 21 I den forbindelse har den forelæggende ret understreget, at det i tysk retspraksis og litteratur antages, at kun nr. ii) har betydning, når den kompetente institution for tilkendelse af familieydelse er tysk. Efter rettens opfattelse taler de særlige betingelser i bilag I for at anvende denne bestemmelse som en *lex specialis* i relation til den tyske lovgivning om børnetilskud. Den forelæggende ret har anført, at denne fortolkning forudsætter, at nr. i)-iv) skal anvendes specifikt på de enkelte risici og ordninger. Derfor taler forordning nr. 1408/71's systematik, idet enhver anden fortolkning ville gøre definitionen i bilag I, afsnit I, afdeling C, nytteløs.
- 22 Den forelæggende ret tilføjer, at Domstolen dog i dom af 3. maj 1990, sag C-2/89, *Kits van Heijningen* (Sml. I, s. 1755), har udtalt, at begrebet »arbejdstager« betegner enhver person, som er forsikret i henhold til en af de sociale sikringsordninger, der er nævnt i artikel 1, litra a), mod de risici og på de betingelser, som er nævnt i denne bestemmelse. Ifølge den forelæggende ret tyder denne formulering på, at det forhold, at en person er omfattet af en af de i artikel 1, litra a), omhandlede ordninger, bevirker, at vedkommende er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende og dermed kan påberåbe sig de forskellige bestemmelser i forordning nr. 1408/71.

- 23 Da den forelæggende ret vakler mellem disse to opfattelser, har den besluttet at udsætte sagerne og forelægge Domstolen følgende spørgsmål:

I sag C-4/95

»Skal en person anses for 'selvstændig erhvervsdrivende' i henhold til artikel 73 i forordning (EØF) nr. 1408/71 med hensyn til udbetaling af børnetilskud i Forbundsrepublikken Tyskland, når vedkommende udøver selvstændig virksomhed dér og dermed opfylder betingelserne for at være 'selvstændig erhvervsdrivende' i henhold til artikel 1, litra a), nr. iv), men ikke betingelserne i henhold til nr. ii), andet led, første alternativ, jf. bilag I, afsnit I, afdeling C, litra b)?«

I sag C-5/95

»Skal en person anses for 'selvstændig erhvervsdrivende' i henhold til artikel 73 i forordning (EØF) nr. 1408/71 med hensyn til udbetaling af børnetilskud i Forbundsrepublikken Tyskland, når vedkommende udøver selvstændig virksomhed dér og dermed opfylder betingelserne for at være 'selvstændig erhvervsdrivende' i henhold til artikel 1, litra a), nr. i) og iv), men ikke betingelserne i henhold til nr. ii), andet led, første alternativ, jf. bilag I, afsnit I, afdeling C, litra b)?«

- 24 Med disse spørgsmål ønsker den forelæggende ret i det væsentlige oplyst, om artikel 73 i forordning nr. 1408/71 med hensyn til udbetaling af børnetilskud i henhold til tysk lovgivning skal fortolkes således, at bestemmelsen kun omfatter selvstændige erhvervsdrivende, som opfylder betingelserne i artikel 1, litra a), nr. ii), jf. afsnit I, afdeling C, litra b), i bilag I til forordningen.

- 25 I henhold til artikel 73 i forordning nr. 1408/71, som ændret ved forordning nr. 3427/89 med virkning fra den 15. januar 1986, har en »selvstændig erhvervsdrivende«, der er omfattet af en medlemsstats lovgivning, for de af sine familiemedlemmer, der er bosiddende på en anden medlemsstats område, ret til familieydelse efter lovgivningen i førstnævnte stat, som om de pågældende var bosiddende på dennes område.
- 26 Det personelle anvendelsesområde for forordning nr. 1408/71 er fastlagt i forordningens artikel 2. I henhold til artikel 2, stk. 1, finder forordning nr. 1408/71 bl. a. anvendelse på »arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater«.
- 27 Udtrykket »selvstændig erhvervsdrivende«, som anvendes i denne bestemmelse, defineres i artikel 1, litra a), i forordning nr. 1408/71. Det betegner enhver person, som er forsikret i henhold til en af de sociale sikringsordninger, der er nævnt i artikel 1, litra a), mod de risici og på de betingelser, som er nævnt i denne bestemmelse (dommen i Kits van Heijningen-sagen, præmis 9).
- 28 Det må fastslås, at personer, der befinder sig i samme situation som sagsøgerne i hovedsagen, falder ind under definitionen af »selvstændig erhvervsdrivende«, bl. a. som omhandlet i artikel 1, litra a), nr. iv), i forordning nr. 1408/71, for så vidt som de inden for rammerne af en social sikringsordning oprettet for arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende er frivilligt forsikret mod sygdom eller alderdom — som er sikringsgrene, på hvilke forordning nr. 1408/71 finder anvendelse — og for så vidt som de også udøver selvstændig virksomhed.

- 29 Det fremgår imidlertid af selve ordlyden af bilag I, afsnit I, afdeling C, litra b), som der henvises til i artikel 1, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1408/71, at kun selvstændige erhvervsdrivende, der er tvungent forsikret inden for rammerne af en af de dér nævnte ordninger, har krav på familieydelse i Tyskland i medfør af afsnit III, kapitel 7, i forordning nr. 1408/71.
- 30 Ifølge Domstolens praksis (jf. bl. a. dom af 23.10.1986, sag 300/84, Van Roosmalen, Sml. s. 3097, præmis 18 og 20) skal begrebet »selvstændig erhvervsdrivende« i forordning nr. 1408/71 fortolkes vidt under hensyntagen til forordningens formål, nemlig at bidrage til i videst muligt omfang at sikre vandrende arbejdstageres frie bevægelighed, hvilket er et af Fællesskabets grundlæggende principper.
- 31 Som den tyske regering imidlertid med rette har anført, kunne fællesskabslovgiver, da man i forordning nr. 3427/89 medtog selvstændige erhvervsdrivende under anvendelsesområdet for artikel 73 i forordning nr. 1408/71, selv bestemme, hvilken personkreds der skulle være omfattet af bestemmelserne. Med hensyn til udbetalingen af familieydelse i Tyskland valgte fællesskabslovgiver således at lægge vægt på den tvungne alderdomsforsikring under en ordning for selvstændige erhvervsdrivende eller den tvungne pensionsforsikring.
- 32 Hvis en selvstændig erhvervsdrivende, der befinder sig i en situation som den, der foreligger for den nationale ret, kunne påberåbe sig en af de andre definitioner af udtrykket »selvstændig erhvervsdrivende« i artikel 1, litra a), med henblik på at opnå sociale ydelser i Tyskland, ville bestemmelsen i bilaget miste sin effektive virkning.

- 33 Som generaladvokaten har anført i punkt 32 i forslaget til afgørelse, kan man ikke heroverfor påberåbe sig dommen i Kits van Heijningen-sagen, hvori Domstolen blot præciserede anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, som fastlagt i artikel 2, men ikke søgte at løse de problemer, de forskellige definitioner i forordningens artikel 1, litra a), rejser.
- 34 Følgelig skal begrebet selvstændig erhvervsdrivende i artikel 73 i forordning nr. 1408/71, såfremt den kompetente institution for udbetaling af familieydelse er en tysk institution, fortolkes på den måde, at det kun omfatter personer, som opfylder de specifikke betingelser i artikel 1, litra a), nr. ii), andet led, og i bilag I, afsnit I, afdeling C, litra b), således at definitionerne i artikel 1, litra a), nr. i) og iv), i givet fald finder anvendelse på de andre risici, som den selvstændige erhvervsdrivende er frivilligt forsikret mod.
- 35 I henhold til den nævnte bestemmelse i bilag I er en persons egenskab af selvstændig erhvervsdrivende bl. a. betinget af, at den pågældende er omfattet af en aldersforsikringsordning. Selvstændige erhvervsdrivende kan efter tysk ret tilslutte sig en sådan ordning inden for en vis frist, efter at de er begyndt at drive selvstændig erhvervsvirksomhed.
- 36 I den forbindelse bemærkes, at der ikke er noget til hinder for, at medlemsstaterne bestemmer, at familieydelserne kun skal udbetales til personer, der indgår i et solidarisk fællesskab i form af en aldersforsikringsordning. Medlemsstaterne kan således frit fastsætte de betingelser, som en person skal opfylde for at være berettiget til sociale sikringsydelser, idet forordning nr. 1408/71 kun har en koordinerende funktion.

- 37 Efter BKGG gives der imidlertid familieydelse til enhver, som har bopæl eller sædvanligt opholdssted i Tyskland, når børn, der forsørges af den pågældende, har bopæl eller sædvanligt opholdssted i Tyskland.
- 38 Efter loven behandles de tyske statsborgere, som ikke har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed, og vandrede arbejdstagere dermed forskelligt, og den sidstnævnte gruppe stilles ringere, eftersom det først og fremmest er deres børn, der ikke har bopæl i den medlemsstat, som udbetaler ydelserne.
- 39 Da der ikke i de foreliggende sager er oplysninger, der objektivt kan begrunde, at de to grupper behandles forskelligt, må dette betegnes som diskriminerende og dermed anses for at være uforeneligt med EF-traktatens artikel 52.
- 40 Det må i den forbindelse præciseres, at i modsætning til, hvad der var tilfældet i den sag, hvori der blev afsagt dom den 4. oktober 1991, sag C-15/90, Middleburgh (Sml. I, s. 4655, præmis 14 og 15), er de regler, som i henseende til etableringsfriheden blev anset for nødvendige, bl. a. for at sikre, at tilskuddene faktisk bidrager til underholdet af de børn, som de ydelsesberettigede skal forsørge, og for at forhindre kumulation af børnetilskud, i dette tilfælde blevet vedtaget af fællesskabslovgiver for så vidt angår de omtvistede perioder. I sager som dem, der er indbragt for den forelæggende ret, påhviler det derfor de nationale myndigheder at anvende de regler, der finder anvendelse på selvstændige erhvervsdrivende, som er omfattet af anvendelsesområdet for forordning nr. 1408/71, analogt.

- 41 Under disse omstændigheder må den nationale rets spørgsmål besvares med, at artikel 73 i forordning nr. 1408/71 med hensyn til udbetaling af familieydelse i henhold til tysk lovgivning skal fortolkes således, at bestemmelsen kun omfatter selvstændige erhvervsdrivende, som opfylder betingelserne i artikel 1, litra a), nr. ii), jf. afsnit I, afdeling C, litra b), i bilag I til forordningen. Traktatens artikel 52 er imidlertid til hinder for en national lovgivning, hvorefter der ved beregningen af familieydelser ikke tages hensyn til børn af en selvstændig erhvervsdrivende, medmindre de har bopæl i denne medlemsstat.

Sagens omkostninger

- 42 De udgifter, der er afholdt af den tyske og den spanske regering samt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagernes behandling i forhold til hovedsagernes parter udgør et led i de sager, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Landessozialgericht Nordrhein-Westfalen ved kendelser af 25. november 1994, for ret:

Artikel 73 i Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet, som

ændret og ajourført ved Rådets forordning (EØF) nr. 2001/83 af 2. juni 1983, som ændret ved Rådets forordning (EØF) nr. 3427/89 af 30. oktober 1989, skal med hensyn til udbetaling af familydelser i henhold til tysk lovgivning fortolkes således, at bestemmelsen kun omfatter selvstændige erhvervsdrivende, som opfylder betingelserne i artikel 1, litra a), nr. ii), jf. afsnit I, afdeling C, litra b), i bilag I til forordningen. EF-traktatens artikel 52 er imidlertid til hinder for en national lovgivning, hvorefter der ved beregningen af familydelser ikke tages hensyn til børn af en selvstændig erhvervsdrivende, medmindre de har bopæl i denne medlemsstat.

Moitinho de Almeida

Gulmann

Edward

Puissochet

Jann

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 30. januar 1997.

R. Grass

J. C. Moitinho de Almeida

Justitssekretær

Formand for Femte Afdeling